

EN LA MORT DE L'HISTORIADOR I ARXIVER GENER GONZALVO BOU (BARCELONA, 1958 - TÀRREGA, 2017)

JOSEP M. GRAU I PUJOL¹
Centre d'Estudis de la Conca de Barberà

El 24 de març de 2017 ens deixava Gener Gonzalvo Bou, als 58 anys, després d'una llarga malaltia. Havia cursat els estudis de Filosofia i Lletres, Secció d'Història a la UAB (1976-1981), especialitzant-se en el període medieval. El 1984 llegia la seva tesi de llicenciatura amb el títol *La pau i treva a Catalunya. Orígens i descabdellament fins a Jaume I*, dirigida pel Dr. Frederic Udina i Martorell, obtenint la qualificació d'excel·lent per unanimitat. El membre del tribunal Dr. Jaume Sobrequés i Callicó va afirmar que el volum mereixeria publicar-se, com així fou el 1986, dins la col·lecció «Curs d'Història de Catalunya». El mateix any rebé el Premi Josep Sanabre de recerca històrica eclesiàstica, convocat per l'Arxiu Diocesà de Barcelona. Realitzà els cursos de doctorat (1984-1986) i durant uns mesos de 1984 s'incorporà com a investigador a la Institució Milà i Fontanals, del CSIC, sota la direcció de la Dra. M. Teresa Ferrer i Mallol, tasca que portaria a terme a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, on aprofundí el regnat de Jaume II. L'entrada en pràctiques en el món laboral dels arxius la inicià entre 1983-1984 a Lleida, per culminar el 1986, quan ocuparia interinament la direcció de l'Arxiu Històric Comarcal de Tàrrega, plaça que aconseguiria per oposicions el 1990 i a partir de 2004 seria destinat a diversos centres de Lleida, Reus i Tarragona, fins que el 2013 es jubilaria definitivament de l'administració, per motius de salut.

En l'àmbit acadèmic, des de l'any 1985 fou col·laborador de l'obra del primer i segon volum del *Diplomatari del monestir de Santa Maria de Poblet*, sota la direcció d'Agustí Altisent. El primer fou editat el 1993 i el darrer encara resta inèdit.

Des del mateix 1985 també col·labora amb la Fundació Noguera de Barcelona, encarregada de l'edició de textos i estudis dedicats a la documentació

1. E-mail: fgraupug@telefonica.net

notarial de Catalunya; aquell any s'integrà a la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial de l'IEC, d'on des de 1993 fou vocal de la seva junta i entre 1994-2000, sots-president. Precisament entre 1990-1998 en el seu *Butlletí* publicaria diversos articles (1997 i 2004). Vocal del Patronat del Museu Comarcal de l'Urgell i també del Consell Municipal de Cultura de Tàrraga. Col·laborador des de 1993, del Departament de Geografia i Història de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI), que dirigeix el professor Prim Bertran i Roigé. Reelegit novament, en el mateix càrrec, el 1994. Participà en l'equip d'edició de la col·lecció «Catalunya romànica», que dirigia el Dr. Antoni Pladevall, en l'àmbit de l'Urgell; a més del volum d'aquesta comarca, de la *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*, que edità Enciclopèdia Catalana (núm. X, 1994).

Coordinador, conjuntament amb els doctors Prim Bertran i Francesc Fité, del cicle de conferències «El comtat d'Urgell», organitzat pel Departament de Geografia i Història de l'IEI, també en la mateixa funció, juntament amb Joan Farré i el Dr. Flocel Sabaté, del I Curs d'Estiu de la Càtedra d'Estudis Medievals Comtat d'Urgell, a Balaguer, organitzat pel Consell Comarcal de la Noguera el 1996. En aquest àmbit ha compartit la direcció de la col·lecció «Comtat d'Urgell», el primer volum de la qual es publicà el 1995 per la Universitat de Lleida i l'IEI. Des de 1999 va coordinar per les comarques de l'Urgell, el Pla d'Urgell i les Garrigues, la col·lecció d'història local «La Creu de Terme», d'Edicions Cossetània, de Valls. Entre 1999-2004 tingué cura de la col·lecció «Ardèvol», de l'Arxiu Comarcal de Tàrraga. Ha estat membre de la Societat Verdaguer de Vic, de la junta de govern del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà (des de 2004) i del consell de redacció de la revista *Aplec de Treballs*; també s'ha integrat al Centre d'Estudis Locals de l'Espluga de Francolí (2005). Assessor de la revista digital montblanquina *Podall* (2011-2016). En l'àmbit arxivístic, a partir de 1988 ha estat membre numerari de l'Associació d'Arxivers de Catalunya (AAC): en aquesta entitat, des de 1990 ha format part del consell de redacció de la seva capçalera (*Lligall. Revista Catalana d'Arxivística*). També ha impartit classes en el Curs d'Arxivística a l'Administració Local, organitzat per l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (Lleida, 1991).

S'integrà en la Comissió de l'AAC, per a la redacció de la Llei d'arxius i documents, 10/2001, de 13 de juliol de 2001. La seva direcció de l'Arxiu Comarcal de l'Urgell ha estat tot un exemple de treball, obertura a la societat urgellenca, captació de fons, tant públics com privats, descripció dels mateixos a través d'inventaris i catàlegs, amb bones campanyes de difusió, mitjançant

exposicions i conferències. A més, com a arxiver s'ha compromès amb la cultura local i comarcal, especialment amb la fundació d'*Urtx*, *Revista Cultural de l'Urgell*, en estreta col·laboració amb el Museu de Tàrrega, una capçalera que des de 1989 ha esdevingut un referent per a totes les Terres de Ponent.

Les seves àrees d'investigació han estat diverses: dins la història medieval, cal destacar les seves imprescindibles aportacions a la Pau i Treva a Catalunya i l'origen de les Corts Catalanes, la primera el 1986 amb la publicació del llibre que resumia la seva tesi de llicenciatura i més endavant el 1994, amb el volum: *Les Constitucions de Pau i Treva a Catalunya (segles XI-XIII)*, que han esdevingut uns clàssics de referència, continuant amb nombrosos articles apareguts en revistes científiques catalanes com *Medievalia*, *Ilerda*, *Revista Dret Històric Català*, *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics* o en miscel·lànies com *El comtat d'Urgell* (1992 i 1995), *Documents jurídics de la història de Catalunya* (1992) i actes de congressos, especialment el d'Història Institucional (1991). En aquesta mateixa temàtica, ha impartit múltiples conferències arreu (Barcelona, Lleida i Catalunya Nord), destacant la que el 2013 realitzà al Parlament de Catalunya, dins el Simpòsium per la Pau. També s'ha interessat pel paper de l'Església catalana medieval, amb estudis sobre sant Oleguer, l'abat Oliba i Gerbert d'Orlhac, però sobretot pels monestirs cistercencs de Poblet, Vallbona de les Monges i Vallsanta. Del primer, el 1999 va publicar un volum sobre la vida quotidiana, el 2001 un altre amb el títol *Poblet, panteó reial*, a més d'articles diversos, com per exemple «Les possessions a l'Urgell» (2005), «La salut dels monjos» (2014), notes a la biografia de Guillem IV de Cervera (1998) o del llinatge dels Anglesola (2009), cartes del príncep de Viana a l'abat Miquel Delgado (2007), l'origen del topònim Poblet (2012); de Vallbona sobresurt una breu història del monestir (2003), una guia per la Vall del Corb (en col·laboració amb Joan Duch i Lluís Foix), una guia divulgativa del monestir en castellà (amb Josep M. Sans Travé) i un estudi sobre la historiografia del cenobi femení (1997); de Vallsanta, diferents articles.

La història de l'art ha estat una altra de les seves dedicacions, amb un ampli ventall de treballs que han gaudit d'un gran impacte; així, cal remarcar les entrades al volum XXIV de la *Catalunya romànica* (1997), on apareix l'estudi monogràfic del monestir de Santa Maria de Vallbona i la resta d'esglésies de l'Urgell i els textos urgellencs al tom III de la col·lecció «L'art gòtic a Catalunya» (2003). També s'ha interessat pels sepulcres d'Alfons el Cast a Poblet (2000) i els dels comtes d'Urgell, a Bellpuig de les Avellanès (2007), els castells de

JOSEP M. GRAU I PUJOL

Verdú i Santa Coloma de Queralt (1996). Una atenció important en la recerca ha estat recuperar i dignificar la memòria del prohoms reusenc Eduard Toda Güell, sobretot com a restaurador de Poblet. La seva primera acció fou el 1997 amb l'edició anotada del llibre inèdit *La davallada de Poblet (Poblet als segles XVII-XVIII)*, de forma conjunta amb el monjo Alexandre Masoliver; el 2000 el Centre d'Història Contemporània de Catalunya, gràcies a la intervenció del seu director (Albert Manent Segimón), li atorgà una beca per a l'estudi d'Eduard Toda. La gran aportació de Gonzalvo a la historiografia todiana seria la publicació del seu vast epistolari (2001, 2005 i 2012), especialment la correspondència amb Agustí Duran Sanpere i Jaume Barrera. L'admiració vers el diplomàtic reusenc creixerà amb la reedició dels seus articles el 2005, a càrrec del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà. També recorre a la *Revista de Catalunya*, l'*Informatiu Museus de Reus*, les revistes *Poblet* i *Aplec de Treballs*, per difondre la figura i obra de Toda.

Menció a banda mereixen els estudis que Gonzalvo ha dedicat a Tàrraga, la ciutat que l'ha acollit durant bona part de la seva vida laboral com a director de l'Arxiu Comarcal de l'Urgell (1986-2003), on ha exercit les seves funcions amb excel·lència. De forma individual o en equip, ha rescatat i editat manuscrits i facsímils de tota mena: el 1988 el de Josep Mestres, d'Anglesola; el 1990 el de Sanç Capdevila, sobre el castell de Guimerà; el 1991 el del pare Jaume Pasqual, sobre Bellpuig de les Avellanes; el 1994 el nobiliari targarí de Mn. Lluís Sarret, el 1996 la memòria de l'aiguat de 1874, de Josep Salvadó i finalment, i el 2005, ja a la Conca de Barberà, la guia turística de Poblet, d'Andreu Bofarull. A Tàrraga ha biografat, sol o en col·laboració, nombroses personalitats, com l'esmentat prevere Sarret, el músic Ramon Carnicer (1989), l'historiador Joan Tous Sanabra (1993), diferents homes del catalanisme (1995), Magí Serés Roca (1996), els fotògrafs Miquel Martí Florensa (1998) i Timoteu Pomès (2002), l'impressor Joan Oliba (1999), l'hisendat Ignasi Girona (2000) o la nissaga de notaris Terés (1994). La producció arxivística ha estat prolífica, ha treballat en l'inventari de l'arxiu monàstic de Vallbona de les Monges (1992), en la *Història gràfica de l'Urgell* (1993), en la transcripció d'un manual notarial medieval (1996), en l'arxiu i biblioteca patrimonials dels Pedrols (1999, 2000). A la comarca de l'Urgell ha confeccionat monografies sobre Anglesola (1988), Guimerà (1995 i 1999) i la Granadella (2006), i també ha reivindicat l'heràldica de l'escut de Tàrraga. Gonzalvo encara tenia diversos projectes en premsa, com el *Manual de paleografia i diplomàtica*, juntament amb Joan-Josep Busqueta, professor de la Universitat de Lleida, que esperem que vegi la llum properament.

Personalment voldria recordar d'ell la seva professionalitat, erudició, capacitat de treball i fidelitat a Catalunya, descansi en pau.

SELECCIÓ DE BIBLIOGRAFIA DE GENER GONZALVO I BOU

Pau i Treva a Catalunya

- (1986). *La Pau i Treva a Catalunya. Origen de les Corts Catalanes*. Barcelona: Edicions de la Magrana - Ajuntament de Barcelona, 153 p. (Col·lecció «Curs d'Història de Catalunya», 12). Pròleg del Dr. Frederic Udina Martorell.
- (1990). «Cànons del Concili de Lleida de 1173 al·lusius a la Pau i Treva». A: *Medievalia, Miscel·lània d'estudis dedicats al Dr. Frederic Udina i Martorell*. Vol. III. Bellaterra, 9, p. 153-160.
- (1990). «La Pau i Treva de l'any 1187 per al comtat d'Urgell i vescomtat d'Àger». A: *Ilerda* [Lleida], 48, p. 157-173.
- (1991). «La Pau i Treva i l'origen de la Cort General de Catalunya». A: *Les Corts a Catalunya. Actes del Congrés d'Història Institucional*. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, p. 71-78.
- (1992). «Les Constitucions de Pau i Treva». A: *Documents Jurídics de la Història de Catalunya*. Barcelona: Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, p. 31-42.
- (1992). «Les Assemblees comtals: una aproximació historiogràfica». A: *Symposium Internacional sobre els orígens de Catalunya (segles VIII-XI)*. Barcelona: Comissió del Mil·lenari de Catalunya - Generalitat de Catalunya, p. 9-17.
- (1992). «El comtat d'Urgell i la pau i treva». A: *El Comtat d'Urgell*. Lleida: Universitat de Lleida, IEI, p. 39-41.
- (1992). «La Memòria dels comtes de Ribagorça». A: *Miscel·lània d'Homenatge a Josep Lladonosa*. Lleida: IEI, p. 77-88.
- (1994). *Les Constitucions de Pau i Treva de Catalunya (Segles XI-XIII)*. Barcelona: Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, LXXII + 220 p. (Col·lecció «Textos Jurídics Catalans», núm. 9 [Lleis i Costums, II/3]) (1a edició: juny de 1994). Pròleg de Josep M. Font i Rius.
- (1995). «El comtat d'Urgell i la Pau i Treva». A: *El Comtat d'Urgell*. Lleida: Universitat de Lleida, IEI, p. 71-88.

- (1995). «Versions en català de Constitucions de Pau i Treva». *Medievalia* [Bellaterra], núm. 12, p. 33-40.
- (2004). «La pau i treva del Rosselló de l'any 1217». *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics* [Barcelona], XV, p. 67-77.
- (2010). «Les assemblees de Pau i Treva». *Revista de Dret Històric Català* [Barcelona], 10, p. 95-103.

Monestir de Poblet

- Edició anotada i estudi introductori, conjuntament amb Alexandre Masoliver, del llibre inèdit d'Eduard Toda i Güell: *La davallada de Poblet (Poblet als segles XVII i XVIII)*. Poblet: Abadia de Poblet, 1997. (Col·lecció «Scriptorium Populeti», núm. 16, 473 p.).
- «Guillem IV de Cervera, cavaller i monjo de Poblet». *Anuario de Estudios Medievales* [Barcelona], 28 (1998), p. 405-418, conjuntament amb Manel Salas i Flotats.
- *La vida privada de la comunitat de Poblet a l'edat mitjana i moderna*. Poblet: Publicacions de l'Abadia de Poblet, 1999, 125 p. (Col·lecció «Quaderns d'art, història i vida de Poblet», núm. 4.).
- «El sepulcre d'Alfons el Cast a Poblet». *Anuario de Estudios Medievales* [Barcelona], 30/2 (2000), p. 957-962.
- *Poblet, panteó reial*. Barcelona: Rafael Dalmau editors, 2001, 95 p. (Col·lecció «Episodis de la Història», núm. 328.).
- «La muralla de Poblet». *L'art gòtic a Catalunya*. Vol. III. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana, 2003.
- «Estudi introductori» i edició crítica del llibre d'Andreu de Bofarull i de Brocà: *Guia Turística de Poblet* (1848). Valls, 2005, 63 p.
- «Els dominis del monestir de Poblet a la Plana d'Urgell». *Urtx. Revista Cultural de l'Urgell* [Tàrrrega], 18 (2005), p. 93-102.
- «Josep Porter i el mític volum V de la "Història de Poblet del P. Jaume Finestres"». A: *Antoni Palau i Dulcet i Josep Porter i Rovira: dos montblanquins apassionats pels llibres*. Montblanc: 2007, p. 65-71.
- «Lletres inèdites de Carles, Príncep de Viana, primogènit legítim dels catalans, a l'abat de Poblet Miquel Delgado (1460-1461)». *Aplec de Treballs* [Montblanc], núm. 25 (2007), p. 49-59.

Monestirs de Vallbona de les Monges i Vallsanta

- «Vallbona de les Monges», conjuntament amb Joan Duch i Mas i Josep-Joan Piquer, dins la 2a. edició de la *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1994. Vol. 10 (*Noguera, Urgell i Segarra*), p. 224-230.
- «Notes sobre l'evolució de la historiografia generada al voltant del monestir cistercenc de Santa Maria de Vallbona». *Urtx. Revista Cultural de l'Urgell* [Tàrrega], núm. 10 (1997), p. 15-26, conjuntament amb Xavier Baró i Queralt.
- *Vallbona. Guia histórico-artística*. Lleida: Editorial Milenio, 1998, 124 p. conjuntament amb Josep M. Sans i Travé.
- «El monestir de Santa Maria de Vallbona». A: *La Ruta del Cister vista pels artistes catalans*. Lleida: 1999, p. 146-180, conjuntament amb Joan Duch i Mas.
- «El monestir cistercenc de Santa Maria de Vallsanta». *Butlletí de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi* [Barcelona], XIV (2000), p. 113-134, conjuntament amb Joan Duch Mas.
- «El monestir de Santa Maria de Vallbona». A: *L'art gòtic a Catalunya*. Vol. I. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana, 2002.
- «Els monestirs de Vallsanta, la Bovera i el Pedregal». A: *L'art gòtic a Catalunya*. Vol II. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana, 2003.
- *Breu història del monestir de Vallbona*. Barcelona: Rafael Dalmau ed., 2003, 91 p., col·lecció «Episodis de la Història», núm. 339.

Eduard Toda i Güell

- «Eduard Toda, historiador de Poblet». *Aplec de Treballs* [Montblanc], núm. 5 (1997), p. 103-127.
- *Eduard Toda. La passió per Poblet*. Tàrrega, 1998, 26 p.
- *Cartes d'Escornalbou i Poblet. Un epistolari d'Eduard Toda a Agustí Duran i Sanpere (1922-1940)*. Poblet-Tàrrega, 2001, 108 p.
- «Eduard Toda. La passió per Poblet». *Revista de Catalunya* [Barcelona], núm. 163 (juny de 2001), p. 50-60.
- «Arxiu de Poblet. Arxiu Eduard Toda i Güell». *Aplec de Treballs* [Montblanc], núm. 22 (2004), p. 125-134.

- «El diplomàtic, mecenes i escriptor Eduard Toda i Güell». *Revista de Catalunya* [Barcelona], núm. 202 (2005), p. 3-9.
- Edició anotada i estudi introductor del llibre d'Eduard Toda i Güell: *El monestir de Poblet (Selecció d'articles, 1883-1936)*. Montblanc, 2005, reimprès el 2006, 147 p.
- *Eduard Toda i Güell (1855-1941) i el salvament del monestir de Poblet, a través del seu epistolari*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2005, amb pròleg de Jaume Massó Carballido (p. 7-9). (Col·lecció «Textos i Estudis de Cultura Catalana», núm. 104, 161 p.).
- «Eduard Toda: prosa i poesia romàntica (1870-1883)», *Pensament i literatura a Reus al segle XIX*. Reus: Edicions del Centre de Cultura, 2006, p. 83-97.
- «El mecenatge del reusenc Eduard Toda (Reus, 1855- Poblet, 1941)». *Revista de Catalunya* [Barcelona], núm. 262 (2010), p. 22-30.
- *Correspondència entre Eduard Toda i Güell i Jaume Barrera i Escudero (1925-1941)*. Reus: Associació d'Estudis Reusencs (volum núm. 131), 2012, 125 p. Inclou un extens estudi introductor de Joaquim Capdevila Capdevila (p. 11-30).
- «La gran passió d'Eduard Toda: el monestir de Poblet», capítol del catàleg de l'exposició *Eduard Toda i Güell (1855-1941)*. *De Reus al món*. Reus, 2016, p.108-123.

Comarca de l'Urgell

- *El castell de Guimerà. Facsímil de l'obra de Sanç Capdevila*, en col·laboració amb Joan Duch i Mas, i Miquel-Àngel Farré i Targa. Lleida: Diputació, 1990, 229 p. (Col·lecció «Viles i Ciutats», núm. 9.).
- *Història gràfica de l'Urgell*, conjuntament amb Jaume Espinagosa i Marsà, Jordi Serés i Aguilar, i Glòria Coma i Torres. Tàrraga: Consell Comarcal de l'Urgell - Columna, 1993, 389 p.
- «Una nissaga de notaris de Tàrraga: els Terés (segles XVIII-XIX)», conjuntament amb Miquel-Àngel Farré i Targa. A: *Actes del I Congrés d'Història del Notariat Català*. Barcelona: Fundació Noguera, 1994, p. 361-372.
- «Una obra de l'abat de Poblet, Joan de Guimerà, al castell de Verdú». *Urtx. Revista Cultural de l'Urgell* [Tàrraga], núm. 9 (1996), p. 141-149, conjuntament amb Miquel-Àngel Farré Targa.

- *La Vall del Corb*, conjuntament amb Lluís Foix i Joan Duch. Vallbona de les Monges: March editor, 2003, 95 p.
- «La torre i el castell de Guimerà. Ahir i avui». *Butlletí de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi* [Barcelona], XVIII (2005), p. 15-33, conjuntament amb Joan Duch.
- *Història del panteó dels comtes d'Urgell. Els sepulcres del monestir de Bellpuig de les Avellanes*. Lleida: UdL i IEI 2007. (Col·lecció «Comtat d'Urgell», núm. 5, 100 p.).
- «Entre el bàcul i l'espasa: els sofriments del feudalisme». *Urtx. Revista d'Humanitats de l'Urgell* [Tàrrega], núm. 25 (2011), p. 270-274.
- *El privilegi més desitjat per Tàrrega: l'emperador Carles I i l'escut de la vila*. Tàrrega: Arxiu Comarcal de l'Urgell, 2014, 8 p.

Arxivística

- *Inventari de l'Arxiu del monestir de Santa Maria de Vallbona*. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1992, conjuntament amb Isabel Navascués i Carme Bello, 421 p.
- «La inventariació dels arxius municipals de les comarques de la Noguera, la Segarra i l'Urgell», conjuntament amb Joan Farré i Viladrich, i Dolors Montagut i Balcells. *Lligall. Revista Catalana d'Arxivística* [Barcelona], núm. 5 (1992), p. 55-81.
- «El patrimoni documental a la Catalunya interior: l'exemple dels arxius municipals de la comarca de l'Urgell». A: *Actes de I Congrés Internacional d'Històric Local de Catalunya*. Barcelona: L'Avenç, 1993, p. 123-133.
- «Formes de col·laboració cultural entre un museu i un arxiu. L'experiència del Museu Comarcal de l'Urgell i l'Arxiu Històric Comarcal de Tàrrega», conjuntament amb Jaume Espinagosa i Marsà i Oriol Saula i Briansó. *Urtx. Revista Cultural de l'Urgell* [Tàrrega], núm. 8 (1995), p. 137-145.
- *El protocol del notari Pere de Folgueres (1338)*, conjuntament amb Maria Carme Coll i Oliva Samprón, Barcelona, Fundació Noguera, 1996, 499 p. (Col·lecció «Acta Notariorum Cataloniae», núm. 5, 505 p.).
- *Arxiu Històric Comarcal de Tàrrega, 1986-1996*. Tàrrega: Arxiu Històric Comarcal, 1996, 62 p.
- «Desamortització i arxius: l'exemple del monestir de Poblet», *Lligall. Revista Catalana d'Arxivística* [Barcelona], núm. 11 (1997), p. 11-29.

- «El patrimoni documental de l'Urgell», *Urtx. Revista Cultural de l'Urgell* [Tàrraga], núm. 10 (1997), p. 71-76.
- *Els llibres de privilegis de Tàrraga (1058-1473)*. Barcelona: Fundació Noguera, 1997 (Col·lecció «Llibres de Privilegis», núm. 6), conjuntament amb Josep Hernando Delgado, Flocel Sabaté i Curull, Max Turull i Rubinat i Pere Verdés i Pijuan.
- «The dissolution of catalan monasteries and the fate of their archives: the example of Poblet». *Mediterranean Studies* [Kansas, EUA], núm. 9 (2000), p. 183-201.
- *L'Arxiu Patrimonial del llinatge Pedrolo (1056-1941)*, conjuntament amb Manel Salas Flotats: Tàrraga: Arxiu Històric Comarcal, 2000, 57 p. (Col·lecció «Ardèvol», núm. 2).